

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท สำหรับตรวจสอบงบการเงินรวม และงบการเงินของบริษัทสำหรับปี 2560 คือ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด โดยนางมัณฑนา สิงห์สุขสวัสดิ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 6112

รายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นในรายงานการตรวจสอบแบบไม่มีเงื่อนไข สำหรับงบการเงินปี 2560 ปี 2559 และ ปี 2558 ดังนี้

สรุปรายงานการตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2560

ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินของบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไข

สรุปรายงานการตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2559

ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินของบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไข

สรุปรายงานการตรวจสอบงบการเงินประจำปี 2558

ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินของบริษัท แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยไม่มีเงื่อนไข

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

- ไม่มี -

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		
	2558	2559	2560
ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน			
รายได้ :			
ขายและบริการสุทธิ	391,817	434,712	471,069
รายได้อื่น	14,076	17,227	18,334
รายได้รวม	405,893	451,939	489,403
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย :			
ต้นทุนขายและบริการ	306,519	339,688	366,002
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร (รวมค่าตอบแทนกรรมการ)	73,905	83,666	91,902
กำไรจากการดำเนินงาน	25,469	28,585	31,499
ต้นทุนทางการเงิน	-8,586	-8,442	-7,993
ค่าใช้จ่ายภาษี	-3,066	-3,323	-3,487
ขาดทุน (กำไร) ของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในบริษัทย่อย	-135	-143	-111
กำไรสุทธิ	13,682	16,677	19,908
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรสุทธิต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	1.52	1.85	2.14
ข้อมูลจากงบดุล			
สินทรัพย์รวม	329,083	352,268	360,299
สินทรัพย์หมุนเวียน	56,973	69,899	66,573
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	272,110	282,369	293,726
หนี้สินรวม	287,407	292,665	280,070
หนี้สินหมุนเวียน	101,131	113,818	112,107
หนี้สินไม่หมุนเวียน	186,276	178,847	167,963
ส่วนของผู้ถือหุ้น	41,676	59,603	80,229
ผู้ถือหุ้นของบริษัท	37,349	55,196	75,333
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	4,326	4,407	4,896
ข้อมูลจากงบกระแสเงินสด			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	31,419	37,939	46,156
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	-17,409	-18,794	-20,380
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	-24,780	-7,233	-30,120
เงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	-10,770	11,912	-4,344
เงินสดคงเหลือสิ้นงวด	21,518	33,443	28,879

อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม

อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

	2558	2559	2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.56	0.61	0.59
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.24	0.31	0.28
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.21	0.29	0.26
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	444.18	462.35	358.59
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	1	1	1
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	12.98	13.12	13.54
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	28	27	27
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (เท่า)	5.03	5.24	5.17
ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	72	69	70
วงจรเงินสด (วัน)	-43	-40	-42

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร

อัตรากำไรขั้นต้น (%)	21.8	21.9	22.3
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	6.3	6.3	6.4
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	157.3	200.5	145.1
อัตรากำไรสุทธิ (%)	3.4	3.7	4.1
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	35.7	32.9	28.5

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	4.2	4.9	5.6
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	29.9	30.2	30.6
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.24	1.33	1.37

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	6.90	4.91	3.49
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า) (นิยามตามข้อกำหนดสถิติหุ้นกู้)	2.95	2.08	1.44
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (เท่า)	5.06	4.16	3.31
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.94	1.06	1.32
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.97	3.39	3.94
อัตราเงินปันผล (%)	59	54	50

ข้อมูลต่อหุ้น

มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	4.64	6.64	8.93
ปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.90	1.00	1.10

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยมาจากธุรกิจหลัก คือ (1) ธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อในประเทศไทย และ (2) ธุรกิจอื่นๆ ในประเทศไทย เช่น ธุรกิจผลิตและจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป ธุรกิจตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการ และธุรกิจจำหน่ายและซ่อมแซมอุปกรณ์ค้าปลีก และ (3) ธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าระบบสมาชิกแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง

ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่มีผลต่อการดำเนินงาน

ปี 2560 แม้ว่าจะเริ่มมีสัญญาณของการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องแต่โดยส่วนใหญ่จะขับเคลื่อนโดยภาคการส่งออกที่ยังขยายตัวดีตามการค้าโลกที่ฟื้นตัวและธุรกิจการท่องเที่ยวที่ขยายตัวตามการเติบโตของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีนเป็นสำคัญ ในขณะที่บรรยากาศการจับจ่ายใช้สอยในประเทศในครึ่งปีแรกยังชะลอตัวต่อเนื่องจากปีก่อนแม้การใช้จ่ายของผู้มีรายได้สูงจะค่อนข้างดี ซึ่งสะท้อนจากยอดขายสินค้าคงทนโดยเฉพาะรถยนต์ที่มีอัตราการเติบโตสูง แต่การใช้จ่ายของผู้มีรายได้ปานกลางถึงรายได้ต่ำยังคงซบเซาจากรายได้เกษตรกรที่ปรับดีขึ้นเพียงบางกลุ่ม กำลังซื้อของครัวเรือนยังถูกกดดันจากภาวะหนี้ภาคครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูงและระดับความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจของผู้บริโภคยังไม่ฟื้นตัวอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามเมื่อเข้าสู่ช่วงครึ่งหลังของปีกำลังซื้อและความเชื่อมั่นในการจับจ่ายใช้สอยของผู้บริโภคก็เริ่มฟื้นตัวขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยมีมาตรการกระตุ้นการบริโภคในประเทศผ่านนโยบายลดหย่อนภาษีช่วงเดือนพฤษภาคมช่วยหนุนให้มีเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมากขึ้นและช่วยกระตุ้นบรรยากาศการจับจ่ายใช้สอยในประเทศ

ในภาคธุรกิจค้าปลีก แม้ว่าปี 2560 จะมีหลากหลายปัจจัยเข้ามากระทบ แต่จากการที่ผู้ค้าปลีกต่างปรับตัวพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยสมาคมผู้ค้าปลีกไทย ประเมินว่าภาพรวมธุรกิจค้าปลีกไทย ปี 2560 มีการขยายตัว ร้อยละ 3.4

ในปี 2560 จำนวนร้านค้าปลีกประเภทร้านสะดวกซื้อ ลักษณะกลุ่มร้านย่อยภายใต้บริษัทเดียวกัน (Chain Store) มีทั้งสิ้น 15,883 สาขา เพิ่มขึ้น 1,036 สาขา (จากการรวบรวมข้อมูลของ บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน)) โดยส่วนใหญ่มาจากการขยายสาขาของร้าน 7-Eleven ขณะที่รายอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงร้านสาขาเดิม เป็นผลให้ส่วนแบ่งการตลาดตามจำนวนสาขาของร้านสะดวกซื้อ รูปแบบ Chain Store นั้น บริษัทมีส่วนแบ่งการตลาด ประมาณร้อยละ 65 รองลงมา ได้แก่ เทสโก้ โลตัสเอ็กซ์เพรส และแฟมิลีมาร์ท

ภาพรวมผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

รายได้รวม

ในรอบปี 2560 ที่ผ่านมา บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 489,403 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 8.3 สาเหตุสำคัญที่ทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นนั้นยังคงมาจากการขายสินค้าและบริการที่เพิ่มสูงขึ้นจากธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ธุรกิจสนับสนุนอื่นๆ และรายได้จากธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าระบบสมาชิกแบบชำระเงินสดและบริการตนเองภายใต้ชื่อ “แม็คโคร” ซึ่งเป็นไปตามกลยุทธ์ของบริษัทและบริษัทย่อยในการขยายสาขาเพื่อรองรับกับการพัฒนาวิธีการดำเนินชีวิตของลูกค้า ให้ลูกค้าในแต่ละพื้นที่สามารถเข้าถึงสินค้าได้อย่างสะดวก และการนำเสนอสินค้าและบริการได้ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม

รายได้รวมก่อนหักรายการระหว่างกัน แบ่งสัดส่วนตาม 3 ธุรกิจหลัก ได้ดังนี้ (1) รายได้จากธุรกิจร้านสะดวกซื้อที่มีสัดส่วนร้อยละ 57 (2) รายได้จากธุรกิจค้าส่งแบบชำระเงินสดและบริการตนเองมีสัดส่วนร้อยละ 36 และ (3) รายได้จากธุรกิจอื่นๆ ในประเทศไทยมีสัดส่วนร้อยละ 7 ทั้งนี้ สัดส่วนรายได้ตาม 3 ธุรกิจนี้ อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปี 2559

กำไรขั้นต้น

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรขั้นต้นจากการขายและบริการเท่ากับ 105,067 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6 จากปีก่อน เนื่องจากการเติบโตของรายได้จากการขายของธุรกิจร้านสะดวกซื้อ ธุรกิจแม็คโคร และธุรกิจสนับสนุนอื่นๆ อีกทั้ง บริษัทมีการจัดการและพัฒนาระบบในการคิดสรรสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น มีสัดส่วนของสินค้าที่กำไรขั้นต้นสูงเพิ่มขึ้นทั้ง อาทิ กลุ่มอาหารพร้อมทาน กลุ่มสุขภาพและความงามจาก 7-Eleven และกลุ่มอาหารสดจากแม็คโคร ซึ่งเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ทั้งนี้ สัดส่วนกำไรขั้นต้นในงบการเงินรวมของบริษัทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.9 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 22.3 ในปี 2560

ต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหารเท่ากับ 91,902 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 จากปีก่อน แบ่งเป็นต้นทุนในการจัดจำหน่ายจำนวน 77,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 จากปีก่อน ทั้งนี้ ต้นทุนในการจัดจำหน่ายที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญได้แก่

- 1) ค่าบริหารงานร้านสะดวกซื้อจำนวน 17,632 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากยอดขาย และอัตราการทำการกำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้น ทำให้ส่วนแบ่งรายได้ค่าบริหารงานเพิ่มขึ้นแปรผันตามไป นอกจากนี้ จำนวนร้านสาขาSBPได้เพิ่มขึ้นตามแผนการบริหารร้านสาขาของบริษัทที่ต้องการเพิ่มสัดส่วนร้านสาขาSBPอย่างต่อเนื่องอีกด้วย
- 2) ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานในการขายจำนวน 15,779 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 จากปีก่อน สาเหตุหลักมาจากจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการขยายสาขาของธุรกิจร้านสะดวกซื้อและธุรกิจแม็คโคร
- 3) ค่าเช่า และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย จำนวน 6,729 ล้านบาท และ 6,874 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.6 และ ร้อยละ 13.0 จากปีก่อน ตามลำดับ สาเหตุหลักมาจากการลงทุนเพื่อขยายสาขา การปรับปรุงร้านเดิม รวมถึงลงทุนในธุรกิจสนับสนุนอื่น
- 4) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าโฆษณาและส่งเสริมการขาย ค่าสาธารณูปโภค และค่าใช้จ่ายในหมวดอื่นๆ อาทิ ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น ก็เพิ่มขึ้นด้วยซึ่งแปรผันตามยอดขายและจำนวนร้านสาขาที่เพิ่มขึ้น

ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 14,602 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.1 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน ค่าเช่า และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้และกำไรสุทธิ

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จำนวน 23,506 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.7 จากปีก่อน และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 19,908 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.4 จากปีก่อน และมีกำไรต่อหุ้น 2.14 บาท เนื่องจากบริษัทมีรายได้เพิ่มขึ้น บริหารจัดการค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้บริษัทมีต้นทุนทางการเงินที่ลดลง รวมถึงการได้รับผลประโยชน์

ทางด้านภาษีจากการลงทุนตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนสำหรับการลงทุนในปี 2559 ถึง 2560

ถ้าไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ก่อนหักรายการระหว่างกัน แบ่งสัดส่วนตาม 3 ธุรกิจหลัก ได้ดังนี้ (1) รายได้จากธุรกิจร้านสะดวกซื้อที่มีสัดส่วนร้อยละ 63 (2) รายได้จากธุรกิจค้าส่งแบบชำระเงินสดและบริการตนเองมี สัดส่วนร้อยละ 25 และ (3) รายได้จากธุรกิจอื่นๆ ในประเทศไทยมีสัดส่วนร้อยละ 12 ทั้งนี้ สัดส่วนรายได้ตาม 3 ธุรกิจนี้ อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปีก่อน

ผลการดำเนินงานจำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

กลุ่มธุรกิจร้านสะดวกซื้อ

บริษัทมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายร้านสาขาในทำเลที่ดี เพื่ออำนวยความสะดวกและเข้าถึงความต้องการ ของลูกค้าในทุกชุมชน ทั้งในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัด ในรูปแบบของร้านบริษัท ร้าน Store Business Partner (SBP) และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วงอาณาเขต รวมถึงการพัฒนาร้านในสถานบริการน้ำมันและ ร้านที่ตั้งเป็นเอกเทศ (Standalone) โดยตั้งเป้าหมายที่จะขยายสาขาจำนวน 700 สาขาต่อปี โดยในระหว่างปี 2560 ธุรกิจร้านค้าสะดวกซื้อได้มีการขยายสาขา 7-Eleven ทั้งร้านบริษัท ร้านSBP และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วง อาณาเขต รวมทั้งสิ้น 726 สาขา ตามเป้าหมาย ดังนั้น ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีจำนวนร้านสาขาทั่วประเทศรวม ทั้งสิ้น 10,268 สาขา แบ่งเป็นร้านบริษัท 4,530 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 44) เพิ่มขึ้น 325 สาขา ร้านSBP 5,017 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 49) เพิ่มขึ้น 372 สาขา และร้านค้าที่ได้รับสิทธิช่วงอาณาเขต 721 สาขา (คิดเป็นร้อยละ 7) เพิ่มขึ้น 29 สาขา

ในด้านของผลิตภัณฑ์และการบริการ บริษัทยังคงมุ่งพัฒนาไปสู่การเป็นร้านอิมสะดวกเต็มรูปแบบ บริษัทมีการพัฒนาสินค้ากลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม และเพิ่มเมนูสินค้าใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้รับความนิยมเป็น อย่างดีจากลูกค้าที่ต้องการความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งในปี 2560 สัดส่วนของรายได้ จากการขาย ร้อยละ 70.6 มาจากสินค้ากลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม และร้อยละ 29.4 มาจากสินค้าอุปโภคบริโภคไม่รวม บัตรโทรศัพท์ ทั้งนี้อัตราการเติบโตของรายได้จากการขายโดยเฉลี่ยของสินค้าทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน ทำให้ สัดส่วนสินค้ายังคงอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปีก่อน

และด้วยผลสำเร็จของแผนกลยุทธ์การขยายสาขาและการนำเสนอสินค้าที่ตอบโจทย์ความต้องการของ ลูกค้าได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ในปี 2560 ธุรกิจร้านสะดวกซื้อมียอดรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการรวม 278,751 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 22,350 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.7 และธุรกิจร้านสะดวกซื้อมีกำไร ขันต้นจำนวน 78,235 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,684 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.8 โดยมีสัดส่วนกำไร ขันต้นในปี 2560 เท่ากับร้อยละ 28.1 ลดลงจากปี 2559 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 28.3 โดยมีสาเหตุหลักจากราคา น้ำมันที่ปรับสูงขึ้นจากปีก่อนส่งผลกระทบต่อค่าขนส่งซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายสินค้า และผลกระทบ บางส่วนจากรายได้ค่าบริการที่ลดลง แต่อย่างไรก็ตามบริษัทยังสามารถรักษาสัดส่วนของสินค้าที่มีระดับกำไร ขันต้นสูงให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจได้

นอกจากนี้ ธุรกิจร้านสะดวกซื้อยังมีรายได้ขึ้นอีกจำนวน 17,997 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 931 ล้าน บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ค่าสิทธิและรายได้ที่เกี่ยวข้องกับค่าสิทธิ จากการที่ร้านSBP มีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมถึงรายได้ค่าส่งเสริมการขาย ซึ่งเกิดจากการจัดรายการส่งเสริมการขาย ร่วมกับคู่ค้าเพื่อกระตุ้นยอดขาย อาทิ รายการสิทธิแลกซื้อสินค้า รายการแถมปีละสามแสนบาทของทีระลีก เป็นต้น

ในส่วนของการลงทุนในการจัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายในการบริหารมีจำนวน 76,244 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 5,706 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 โดยค่าใช้จ่ายที่ปรับเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ค่าบริหารงานร้านสาขา เป็นผลจากการขยายสาขา และจำนวนร้าน SBP ที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของค่าเช่าค่าเสื่อมราคาและค่าจัดจำหน่าย นอกจากผลกระทบจากจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้นแล้ว สาขาใหม่ส่วนใหญ่มีขนาดร้านที่ใหญ่ขึ้น และยังรวมถึงผลกระทบจากการปรับปรุงสาขาเดิมด้วย

กลุ่มธุรกิจร้านสะดวกซื้อมีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 25,825 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 จากปีก่อน และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 16,618 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.9 จากปีก่อน

กลุ่มธุรกิจอื่น

กลุ่มธุรกิจอื่นประกอบด้วยธุรกิจตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการ ธุรกิจผลิตและจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป ธุรกิจจำหน่ายและบริการอุปกรณ์ค้าปลีก และธุรกิจอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ให้บริการสนับสนุนร้าน 7-Eleven เป็นหลัก โดยบริษัทไม่หยุดนิ่งที่จะคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น อาทิ การเจรจากับคู่ค้าเพื่อขยายช่องทางการรับชำระค่าบริการในส่วนของคนเตอร์เซอร์วิส (Counter Service) การจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอีคอมเมิร์ซ ซึ่งช่วยให้ลูกค้ามีความสะดวกสบายมากขึ้น

โดยในปี 2560 กลุ่มธุรกิจอื่นมีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เท่ากับ 3,312 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 จากปีก่อน

กลุ่มธุรกิจศูนย์จำหน่ายสินค้าแบบชำระเงินสดและบริการตนเอง

ในปี 2560 บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) มีรายได้รวมจากการขายสินค้าและบริการ และรายได้อื่นเท่ากับ 186,757 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 สาเหตุหลักมาจากรายได้จากการขายสินค้าของสาขาเดิมและสาขาที่เปิดใหม่ในช่วงที่ผ่านมา โดยมีสัดส่วนกำไรขั้นต้นต่อรายได้รวม ร้อยละ 12.0 เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 11.0 ในปี 2559 สาเหตุหลักมาจากสัดส่วนยอดขายของสินค้าที่มีอัตรากำไรสูงเพิ่มขึ้น อาทิ สินค้ากลุ่มอาหารสด ทั้งนี้ กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ เท่ากับ 7,659 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8 (ทั้งนี้ นักลงทุนสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่แบบ 56-1 ประจำปี 2560 ของ บมจ. สยามแม็คโคร)

รายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำและรายได้อื่น

ในปี 2560 บริษัทมีรายได้อื่นรวมทั้งสิ้น 18,095 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 16,920 ล้านบาทจากปีก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 ตามการขยายธุรกิจ โดยแบ่งเป็นรายได้ส่งเสริมการขาย 9,905 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 รายได้ค่าสิทธิและรายได้อื่นที่เกี่ยวข้องจากการให้สิทธิ 2,132 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 และรายได้อื่นๆ อาทิ รายได้ค่าบริการติดตั้งตู้เบกเกอร์เงินสดและตู้เติมเงินค่าโทรศัพท์อัตโนมัติ เป็นต้น มีจำนวน 6,058 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7

การวิเคราะห์ฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

สินทรัพย์รวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 360,299 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ทั้งนี้ สินทรัพย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน 28,879 ล้านบาท ลดลง 4,564 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13.6 สาเหตุหลักจากการที่บริษัทนำเงินมาจ่ายชำระหนี้ที่ครบกำหนดในระหว่างปี 2560

ลูกหนี้การค้า จำนวน 1,601 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 575 ล้านบาทจากปีก่อนหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.0 สาเหตุหลักมาจากลูกหนี้การค้าของกลุ่มบริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) หลังจากการเข้าซื้อหุ้นของ Indoguna ในช่วงต้นปี 2560 ทั้งนี้ ลูกหนี้การค้าที่เกิดขึ้นเป็นไปตามการค้าปกติของธุรกิจนี้

ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น จำนวน 6,712 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 79 ล้านบาทจากปีก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 โดยเติบโตตามรายได้จากการขายสินค้าที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ลูกหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการเรียกเก็บรายได้ส่งเสริมการขาย รายได้ค่าสิทธิ หรือรายได้ค่าบริการ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้ พบว่า ร้อยละ 97 ของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นเป็นลูกหนี้ที่มีระยะเวลาการชำระหนี้ไม่ต่ำกว่า 3 เดือน

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจะแสดงในงบการเงินในราคาตามใบแจ้งหนี้สุทธิค่าเผื่อสงสัยจะสูญ ซึ่งประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญแล้ว

สินค้าคงเหลือ จำนวน 27,376 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 672 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ตามการเติบโตของยอดขาย ทั้งนี้ อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือปี 2560 เท่ากับ 13.54 เท่า เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่ 13.12 เท่า

บริษัทและบริษัทย่อยตั้งค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าโดยพิจารณาตามลักษณะของสินค้าแต่ละประเภท ความล้าสมัย การเคลื่อนไหวช้า หรือการเสื่อมสภาพของสินค้า

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน 621 ล้านบาท ลดลง 96 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 13.3 โดยมีสาเหตุหลักมาจากสินทรัพย์ประเภทบัตรเงินสดลดลง

ในส่วนนโยบายการลงทุน บริษัทยังคงมุ่งเน้นในการลงทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการขยายธุรกิจ ขอบเขตการดำเนินธุรกิจ หรือรองรับการดำเนินเครือข่ายธุรกิจที่มีอยู่เดิมของบริษัท อาทิ การขยายร้านสาขา 7-Eleven การเปิดศูนย์กระจายสินค้าแห่งใหม่ การสร้างโรงงานผลิตสินค้าอาหารพร้อมทาน การพัฒนาช่องทางใหม่ในการเข้าถึงสินค้าและบริการของบริษัท โดยผ่านการลงทุนโดยตรงจากบริษัท บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม ซึ่งในปี 2560 เงินลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 206,833 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,296 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.6 สาเหตุหลักจากการเพิ่มเงินลงทุนในบริษัท Lotus Distribution Investment Limited จำกัด เพื่อนำไปลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยทางอ้อม ซึ่งประกอบธุรกิจการลงทุน การค้า การศึกษารวมถึงเพื่อรองรับการขยายธุรกิจในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในอนาคต และเพิ่มเงินลงทุนใน บริษัท ออลล์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน 106,394 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,267 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 จากการลงทุนขยายสาขาของร้าน 7-Eleven และ สาขาแม็คโคร โดยที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าความนิยม จำนวน 128,328 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,256 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ในระหว่างปี ค่าความนิยมเกิดจากการที่บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ซื้อหุ้นในอัตราร้อยละ 80 ของบริษัททั้ง 4 แห่ง ดังต่อไปนี้ Indoguna (Singapore) Pte Ltd, Indoguna Dubai L.L.C, Just Meat Company Limited และ Indoguna Lordly Company Limited

ค่าความนิยมถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมหักด้วยมูลค่าสุทธิ (โดยทั่วไปคือมูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ได้มา และหนี้สินที่รับมา โดยในระหว่างปี 2556 บริษัทได้พิจารณารายการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาจากการรวมธุรกิจแม็คโคร และบันทึกผลต่างระหว่างราคาซื้อกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้รับจากการรวมธุรกิจดังกล่าวในบัญชีค่าความนิยม

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น จำนวน 51,249 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 46,521 ล้านบาท ซึ่งได้มาจากการรวมธุรกิจแม็คโคร โดยสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นๆ มี 2 กลุ่ม 1) สินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานจำกัด อาทิ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูลลูกค้าและอื่นๆ มีอายุการใช้งาน 2-15 ปี จะแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และ 2) สินทรัพย์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน อาทิ ทรัพย์สินทางปัญญาและใบอนุญาตประกอบธุรกิจ จะแสดงในราคาทุนสุทธิจากผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม โดยค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ ซึ่งประเมินตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์

ข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่า มูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์จะถูกพิจารณาว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ทุกวันที่รายงาน ในกรณีที่ข้อบ่งชี้ บริษัทจะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หรือยังไม่พร้อมใช้งาน จะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน การรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าจะกระทำทุกครั้งที่มีมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่ได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น จำนวน 998 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 151 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.8 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของเงินค้ำประกัน ซึ่งเป็นไปตามปกติของการลงทุนขยายธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย

หนี้สินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวม 280,070 ล้านบาท ลดลง 12,595 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 4.3 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้หนี้สินที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

เจ้าหนี้การค้า จำนวน 74,742 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,784 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.6 ตามการเติบโตของยอดขายของธุรกิจร้านสะดวกซื้อและธุรกิจแม็คโคร

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย จำนวน 167,038 ล้านบาท ลดลง 22,068 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 11.7 โดยในปี 2560 ได้ออกหุ้นกู้รวม 3 ครั้ง จำนวนรวม 25,500 ล้านบาท และออกจำหน่ายหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนเป็นครั้งที่สอง อีกจำนวน 10,000 ล้านบาทเพื่อนำมาชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดอายุไถ่ถอนระหว่างปีที่มีจำนวนรวม 25,937 ล้านบาท และชำระคืนหุ้นกู้ที่เรียกไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนด ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม

2560 บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นนิยามตามข้อกำหนดสิทธิหุ้นกู้ เท่ากับ 1.44 เท่า ลดลงจาก 2.08 เท่า ในปี 2559 ซึ่งไม่เกินกว่าระดับที่ระบุไว้ในข้อกำหนดสิทธิหุ้นกู้สำหรับปี 2560

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 14,079 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 850 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4 โดยมีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายพนักงานค้ำจ่าย ค่าสิทธิและค่าใช้จ่ายอื่นค้ำจ่าย เจ้าหนี้อื่น รายได้ค่าสิทธิและรายได้อื่นรับล่วงหน้า ค่าสาธารณูปโภคค้ำจ่าย ซึ่งปรับเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จำนวน 15,170 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 16 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 จากการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการรวมธุรกิจแม่โคโร โดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินและมูลค่าทางภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าว

ภาระผูกพันด้านหนี้สินและการบริหารจัดการภาระนอกสมดุล โดยบริษัทมีภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาระผูกพันสำหรับรายจ่ายฝ่ายทุน ซึ่งเป็นสัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้ อาทิ ต้นทุนงานก่อสร้างโรงงานแห่งใหม่ ต้นทุนการติดตั้งเครื่องจักร หรือพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ 2) ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ซึ่งครอบคลุมการเช่าที่ดิน อาคาร ยานพาหนะ และทรัพย์สินอื่นๆ และ 3) ภาระผูกพันอื่นๆ โดยภาระผูกพันของบริษัท เกิดจากการดำเนินธุรกิจปกติ อาทิ Letter of Credit ที่ยังไม่ได้ใช้สำหรับซื้อสินค้าและวัสดุสิ้นเปลือง

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท 80,229 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 20,626 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน มีสาเหตุหลักมาจากการที่บริษัทสามารถทำกำไรจากการดำเนินธุรกิจที่เพิ่มขึ้น โดยบริษัทมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ประจำปี 2560 จำนวน 19,908 ล้านบาท และมีการจ่ายปันผลสำหรับผลการดำเนินงานปี 2559 ให้กับผู้ถือหุ้นบริษัท จำนวน 8,983 ล้านบาท นอกจากนี้ ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากการออกหุ้นกู้โดยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้นจำนวนสุทธิ 9,956 ล้านบาท (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้)

การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด สภาพคล่อง และแหล่งเงินทุนของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 เปรียบเทียบกับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

สภาพคล่อง

ณ สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสด เงินฝากธนาคาร รวมทั้งสิ้น 28,879 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.0 ของสินทรัพย์รวม อย่างไรก็ตาม สภาพคล่องโดยรวมของบริษัทและบริษัทย่อยยังอยู่ในเกณฑ์ดี และยังมีการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ดี ดังจะเห็นได้ว่า ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยคงมีวงจรรเงินสดติดลบ 42 วัน เป็นผลจากระยะเวลาขายสินค้าจำนวน 27 วัน มีระยะเวลาชำระหนี้จำนวน 70 วัน และระยะเวลาเก็บหนี้จำนวน 1 วัน

กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากการดำเนินงานทั้งหมดเท่ากับ 46,156 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากกำไรจากการดำเนินงานเติบโตขึ้น รวมถึงประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน

กระแสเงินสดจากการลงทุน

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเท่ากับ 20,380 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยใช้ไปเพื่อการลงทุนในทรัพย์สินหลักของการดำเนินธุรกิจปกติ อาทิ ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สำหรับการดำเนินงาน การลงทุนขยายร้านสาขาใหม่ หรือการปรับปรุงสาขาเดิมของร้าน 7-Eleven และธุรกิจแม่ค้าโคร เป็นต้น

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับ 30,120 ล้านบาท โดยกิจกรรมหลักที่เกิดขึ้นได้แก่ การจ่ายดอกเบี้ย การจ่ายเงินปันผล รวมถึงการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดอายุได้ก่อนระหว่างปี และชำระคืนหุ้นกู้ที่เรียกได้ก่อนคืนก่อนครบกำหนด เป็นต้น

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อย มีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้นตามนิยามข้อกำหนดสิทธิ 1.44 เท่า ลดลงจาก 2.08 เท่า เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากการที่บริษัทสามารถทำกำไรจากการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น รวมถึงการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายหุ้น ทั้งนี้ ในระหว่างปีบริษัทได้จ่ายเงินปันผลในอัตราหุ้นละ 1.0 บาท สำหรับผลประกอบการปี 2559

นอกจากนี้ บริษัทมีแผนการลดภาระหนี้สินที่มีดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจ่ายชำระคืนหุ้นจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น ภายหลังจากการจัดสรรเงินปันผล และเงินลงทุนเพื่อขยายธุรกิจ ดังนั้น อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะมีแนวโน้มลดลง โดยบริษัทมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดสิทธิตามภาระหน้าที่ของผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทต้องดำรงไว้ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Debt to Equity Ratio) โดยคำนวณตามข้อมูลในงบการเงินรวมประจำงวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของแต่ละงวดบัญชีที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว ดังนี้ ณ 31 ธันวาคม 2559 ไม่เกิน 5:1 ณ 31 ธันวาคม 2560 ไม่เกิน 3.5:1 ณ 31 ธันวาคม 2561 เป็นต้นไป ไม่เกิน 2:1

อัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อย มีความสามารถชำระภาระผูกพัน 1.32 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 1.06 เท่าในปี 2559 เนื่องจากมีกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้น และต้นทุนทางการเงินที่ลดลง

อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อย มีความสามารถชำระดอกเบี้ย 3.94 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 3.39 เท่า ในปี 2559 เนื่องจากบริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นและต้นทุนทางการเงินที่ลดลง

อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 0.59 เท่า และอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว 0.28 เท่า ลดลงจากปีก่อนที่มีอัตราส่วน 0.61 เท่า และ 0.31 เท่า ตามลำดับ เนื่องจากบริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินลดลง สาเหตุหลักจากการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนขยายสาขา และในกิจกรรมการจัดหาเงิน รวมถึงการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดอายุได้ก่อนระหว่างปี และชำระคืนหุ้นกู้ที่เรียกได้ก่อนคืนก่อนครบกำหนด

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

บริษัทมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น ในปี 2560 เท่ากับร้อยละ 28.5 ลดลงจากร้อยละ 32.9 ในปีก่อน โดยวิเคราะห์ DuPont ได้ ดังนี้

การวิเคราะห์ DuPont	2560	2559
อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	4.07	3.69
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.37	1.33
สัดส่วนสินทรัพย์รวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	5.10	6.73

ปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทในอนาคต

ความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะมีผลต่อการดำเนินงานรายได้ และกำไรของบริษัท หากบริษัทสามารถนำเสนอสินค้าและบริการ ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าก็ย่อมส่งผลให้บริษัทมีลูกค้าเพิ่มมากขึ้น สามารถขายสินค้าได้มากขึ้น นอกจากนี้ บริษัทมุ่งเน้นให้ร้าน 7-Eleven เพิ่มสัดส่วนการขายสินค้าประเภทอาหารพร้อมรับประทานมากขึ้น โดยสินค้าดังกล่าวมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่าสินค้าประเภทอื่น นอกจากนี้ บริษัทยังคงมีนโยบายในการขยายสาขาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เข้าถึงจำนวนประชากรได้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของธุรกิจอื่น อาทิ ธุรกิจตัวแทนรับชำระค่าสินค้าและบริการ ธุรกิจการผลิตและจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป ธุรกิจจำหน่ายและซ่อมแซมอุปกรณ์ค้าปลีก รวมถึงโครงการต่างๆ อาทิ โครงการความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนางานด้านนวัตกรรมในโครงการ “7 Innovation Awards” และการส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางให้เติบโตไปพร้อมกับบริษัท ล้วนเป็นส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของร้าน 7-Eleven ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการจากคู่แข่ง พร้อมทั้งสามารถเพิ่มรายได้ให้บริษัท และผลประกอบการของธุรกิจดังกล่าวจะเติบโตไปพร้อมกับการขยายสาขาของร้าน 7-Eleven

บริษัทได้เตรียมความพร้อมทางด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยในปี 2560 บริษัทมีศูนย์กระจายสินค้าขนาดใหญ่ สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคทั้งสิ้น 7 แห่ง สำหรับสินค้าควบคุมอุณหภูมิ 9 แห่ง และสำหรับสินค้าแช่แข็ง 2 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย ซึ่งถือเป็นผู้ค้าปลีกที่มีพื้นที่ศูนย์กระจายสินค้ามากที่สุดในประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว และทำให้บริษัทมีความได้เปรียบทางการแข่งขันในอนาคต

ในด้านผลประกอบการของธุรกิจแม้ใด ยังคงมีการเติบโตที่ดี มีศักยภาพในการแข่งขันสูง สามารถขยายสาขาได้อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าบริษัทจะมีภาระเงินกู้ที่เกิดจากการเข้าซื้อกิจการ แต่บริษัทเชื่อว่ากระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น สามารถชำระหนี้สินและค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยได้

อื่นๆ

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการนำส่งโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีต่อสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติซึ่งยังอยู่ระหว่างรอการรับรอง รวมเป็นจำนวนเงิน 2.53 ล้านบาท โครงการส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบในร้านสะดวกซื้อและการผลิตอาหารสำเร็จรูปซึ่งเป็นกิจการสนับสนุนธุรกิจของบริษัท

มูลค่าโครงการ (หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี	0.45	9.32	2.53